

HER şeyden önce şu varlık âlemine ve onun içinde bulunan her şeye mutlak hâkim olan Allah'ın vahdâniyetine, tek oluşuna inanmak şarttır. Zira bu dinin tabiatı, bu vahdâniyet anlayışını, İslâmî âdâbın ve nizamların kendisine dayandığı ve en kuvvetli şekliyle kendisine bağlandığı bir mihver olmasını iktiza eder. Ve böylece İslâmî âdâb ve nizamlar, bu mihverin dâimî tesiri alanında kalarak canlı ve sürekli bir hayat yaşar...

~

ALLAH'ın, harflerle tilâvet edilmiş ve münzel kitabı ile kalblerin ve akılların okuyup idrak ettiği, gözlerin gördüğü ve bizzat Allah tarafından meydana getirilen bu mücessem Kâinât kitabı, vahdâniyet akidesini haykırmaktadır. Bu kitapların her ikisi de hakıtır... Her ikisi de gören her göze ve işiten her kulağa açıktır... Her ikisi de Allah'ın kudretini haykırmaktadır... O'nun hikmetine ve kudretine şahittir!.. Ve kâinât, her haliyle münzel kitabın doğruluğunu isbât etmektedir.

Münzel kitap, Allah'ın eşsiz ve tek olduğunu, her şeyin yaratıcısı ve nizamlayıcısı olması bakımından her şeyin Allah'ı olduğunu ikrar etmektedir. Bununla beraber bu canlı Kâinât kitabı yine aynı hakikatı lisan-ı hal ile konuşmakta; nizamı, kanunu ve bütün uygunluğu, kendisini bilerek meydana getirenin vahdaniyetine şahadet etmektedir!..

~

SU halde insanlar, neden Allah'tan başka bir takım ilâhlara tâbi olurlar? Ve onlar neler yapmışlar, neler yaratmışlardır? Ve işte akıllara ve gözlere apaçık olan kâinât; bunun hangi kısmı onlara âittir ve hangi kısmını yaratmışlardır?..

«De ki; Allah'tan başka çağırduğumuz ilâhları görüyor musunuz? Yer yüzünden neyi yaratırlar? Gösterin!.. Yoksa göklerdeki şeylerin yaratılışında ortak mıdır?..» — Ehkâf: 4.

Bu, apaçık olan kâinat kitabının şehâdetiyle insanlara karşı çıkması için Allah'ın, Rasûlüne bir telkinidir. Bu kitap, ne münâkaşa ne de mügâlata kabul eder... Bizzat beşer mantığı ile beşer fitratına hitab eder!..

HİÇ bir insan, o mâbudların — ister taş olsun, ister ağaç olsun, ister cin, melek veya başka bir şey olsun — yeryüzünün her hangi bir kısmını veya yeryüzünde her hangi bir şeyi yarattığını iddia edemez. Zira beşer fitratının mantığı, olan ve olağan şeylerin mantığı ile tenasüb içindedir. Bu iki şık birbiriyle tenakuz edince; fitrat, bu kabil iddiaların suratına olanca gücü ile şamarı indirir.

Yine hiç bir insan, o mâbudların, göklerdeki şeylerin yaratılışında veya mülkünde ortak olduklarını iddia edemez!.. Çünkü göklere doğru tek bakış, yaratıcının azametini ve vahdâniyetini kalbe ve şuura nakşeder.

~

Bir şeyin doğruluğu, ya ilâhî bir kitapla ve-

VAHDANİYET

Mustafa VARLI
(Konya Yük. İsl.
Enstitüsü Mezunu)

ya ilmî bir hakikatla ispat edilir. Kur'andan önce gelen bütün ilâhî kitaplar yaratıcının vahdâniyetine şahadet eder; ve onlardan hiç biri, sayısız ilâhlar hürâfeliğini kabul etmez!.. Hiç bir ilmî hakikat da bu gibi iddiaları doğrulamaz!..

~

BİLİNDİĞİ gibi bazıları, meleklerin timsalleri düşüncesiyle veya hiç bir düşünce olmadan putları, bazıları ağaçları, bazıları melekleri veya doğrudan doğruya şeytanları ilâh kabul ediyorlardı. Halbuki bunların hiç birisi, isteklere icabet etmiyordu: Taşlar, ağaçlar icabet etmiyor.. melekler müşriklere icabet etmiyor.. şeytanlar da vesveseden ve dalâlete doğru sürüklemekten başka bir şey yapmıyordu!.. Fakat herkesin, Allah'ın huzurunda toplanmak mecburiyetinde olduğu Kıyâmet günü gelince; Kur'ân-ı Kerim'in muhtelif ifadelerine göre, herkes dalâlete sürüklediği kimselerden ayrılacak ve onları omuzundan silkecektir.

~

İlâhî ifade, her ne kadar son ilâhî Kelâm'ın nüzülü esnasındaki ve hemen bir çok cemâatlerin bildiği mâbudları kasdediyor gibi görünüyor ise de; İlâhî nass, bu târihi vâkıdan çok daha geniştir. Şekil, yer ve zaman mevzu bahis olmadan Allah'tan başka bir kimseyi ilâh edinenden daha denî ve daha zavallı kim olabilir? Kim olursa olsun hiç bir insan, kendisinden bu türlü istenen yardıma icabet etmez, edemez!.. Dilediğini yapabilen, Allah'tan başka hiç bir varlık yoktur!..

ŞİRK, yalnız eski müşriklerin bildiği şekillerle münhasır değildir. Nice müşrikler vardır ki; hüküm, hâkimiyet ve mansıp sahibini, şan, şeref veya servet sahibini Allah'a ortak koşar, ondan yardım beklerler. Halbuki onların hiç birisi, isteklere icabet bir yana kendi kendilerine bile bir fayda temin etmeye muktedir değildir. Kaldı ki; onları bu şekilde kabul etmek şirkittir!.. Onlardan şefaât ummak şirkittir!.. Onlardan korkmak şirkittir!.. Fakat bu, bir çoklarının bilmiyerek yaptığı gizli bir şirkittir...

Halbuki; tek'e inanmaktan, yalnız O'ndan istemekten, yalnız O'ndan şefaât dilemekten ve yalnız O'nu tanımaktan daha zevkli ne var?!..